

Verdal kommune
Sakspapir

Brann- og feiervesen ISK - Organisering og finansiering

Saksbehandler: Rudolf Holmvik E-post: rudolf.holmvik@verdal.kommune.no Tlf.: 74048259	Arkivref: 2009/8939 - /026
--	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal formannskap		
Verdal kommunestyre	22.03.2010	30/10

Rådmannens innstilling:

1. Brann- og feiervesenet organiseres som foreslått i dette saksframlegg og som egen enhet i samkommunen .
2. Enheten gis navnet Brann og Redning
3. ROS-analyse – *Analyse av brannrisiko og sårbarhet i Levanger kommune, Verdal kommune* av september 2009 med tillegg legges til grunn for dimensjoneringen
  - a. Feiervesenet organiseres foreløpig med 2 avdelinger i Levanger og Verdal med samme bemanning som i dag, men med felles ledelse som vist i forslag til organisering. Fagområde ledes av en fagansvarlig.
4. I løpet av 2010 skal følgende utredes:
  - a. Samlokalisering av avdelingen i en av kommunene
  - b. Nedbemanning av feiervesenet som vist i ROS-analysen – totalt 5 stillinger.
  - c. Gjennomgang av kostnadene (selvkost) og utarbeidelse av et felles gebyrregulativ med sikte på å gi like gebyrsatser for innbyggerne i de to kommunene.
5. Følgende prinsipper legges til grunn for fordeling av kostnadene for finansiering av Brann og redningsenheten fra de to kommunene:
  - a. Ledelsen – brannsjef, avd.leder beredskap, overbefalsfunksjon og avd.leder forebyggende – fordeles etter innbyggerantall
  - b. Kostnader forebyggende fordeles etter innbyggerantall
  - c. Kostnader beredskap:

Beredskapsenheten blir organisert som to egne avdelinger med adskilte regnskap som føres i ISK. Netto driftskostnader for de to avdelingene inngår ikke i den ordinære fordelingsmodellen, men dekkes i sin helhet av morkommunene.
  - d. Feiervesen inngår i et felles selvkostkapittel. Hvis felles gebyrgrunnlag ikke kan gjennomføres, fordeles kostnadene ut fra innbyggerantall
  - e. Øvrige driftsutgifter fordeles iht. innbyggerantall

- f. Inntekter fordeles slik:
  - i. Inntekter fast personell kommer til vanlig fradrag på drift – fordeling iht. innbyggerantall
- 6. Det igangsettes en rask prosess med deltakelse fra fagforeningene mht. å besette de foreslåtte stillinger.
- 7. Med bakgrunn i de to kommuners budsjett for Brann- og feiervesenet 2010 utarbeides og framlegges det for samkommunestyret et revidert budsjett for enheten Brann og redning.
- 8. Fram til enhetsleder for Brann og redning er besatt skal de to brannsjefene fungere som leder iht. Brann og eksplosjonvernloven for hver sin kommune.

Vedlegg:

1. Sluttrapport av 22.10.2009: Felles brann- og feiervesen Innherred Samkommune.
2. ROS-analyse av september 2009: Analyse av brannrisiko og sårbarhet i Levanger kommune og Verdal kommune.
3. Tillegg ROS-analyse
4. Høringsuttalelse fra Fagforbundet og DELTA i Levanger
5. Uttalelse/kommentar fra Fagforbundet Verdal
6. Samlet saksframstilling av samkommunestyrets sak nr. 3/10
7. Uttalelse/kommentar fra Fagforbundet Verdal dat. 17.02.10.
8. Brev fra Fagforbundet Verdal v/Wigen datert 26.02.10.
9. 2 e-poster datert 01.03.10 fra tillitsvalgt Tor Reidar Wigen.

Vedleggene er utsendt/utdelt tidligere og finnes på kommunens hjemmeside.

Saksopplysninger:

Sluttrapport av 22.10. 2009: Felles brann-og feiervesen Innherred Samkommune med tilhørende saksframlegg fra administrasjonssjefen ble framlagt for samkommunestyret til behandling i møte 18.2 2010. Samkommunestyret fattet følgende enstemmige vedtak: Saken utsettes.

Hovedbegrunnelsen for utsettelsen var at kommunestyrene måtte gis anledning til å behandle saken før vedtak i samkommunestyret.

Verdal kommunestyre vedtok i møte 30.11.2009 i forbindelse med søknad om nytt samkommuneforsøk, sak 78/09 følgende (pkt 3):

Verdal kommunestyre forutsetter at kommunestyret under behandlingen av ISK 3 kommer tilbake til hvilke delelementer innen tjenesteområdet "Brann og Beredskap" det er aktuelt å legge inn i samkommunens portefølje.

Levanger kommunestyre vedtok i møte 09.12.2009 i forbindelse med budsjettbehandlingen, sak 68/09, bl.a. følgende (pkt 9):

Dagens beredskapsnivå i Levanger kommune, opprettholdes og at utrykningspersonalet, har samme organisasjonsstruktur i 2010, som i 2009 i Levanger.

Kommunaldepartementet har gjennom forskrift godkjent at Brann- og feiervesenene i Levanger og Verdal legges inn i Innherred samkommune. I den godkjente forskriften heter det:

§ 4-6 Brann og eksplosjonsvern

Den myndighet og de oppgaver kommunene har etter lov av 14. juni 2002 nr 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver overføres til samkommunen.

Saken ble lagt fram i kommunestyrets møte 1.3.2010 under sak 11/10. Ut fra en del nye opplysninger i saken, trakk rådmannen saken i møte. Disse opplysningene har medført at rådmannen har endret sin innstilling i saken under pkt 5 a og c.

Det vises for øvrig til vedlagte prosjektrapport.

Vurdering:

STATUS – BRANN- OG FEIERVESENET SOM ISK-ENHET

Forskrift om samarbeid mellom Levanger og Verdal ble vedtatt 17.12.2009 med ikrafttredelse samme dag (fram til 31.12.2011). Iht. § 4-6 er lov om Brann og eksplosjonsvern fra denne dato overført til samkommunen. Brann- og feiervesenet ligger derfor i samkommunen. Foreliggende sak er derfor en sak som avklarer hvordan felles brann- og feiervesen skal organiseres i samkommunen og hvordan kostnader og inntekter skal fordeles/finansieres mellom de to morkommunene.

Iht. loven skal det være en ansvarlig leder (brannsjef) for ansvarsområdet. Fram til at en leder/brannsjef er ansatt, vil administrasjonssjefen foreslå at de to brannsjefene fungerer som leder innenfor hver sin kommune.

PROSJEKTRAPPORT

Svar på mandat

1. Prosjektplanen ble levert og godkjent av PA. Uttalelser og henvendelser under og i etterkant av prosjektet kan tyde på at prosjektgruppa burde ha hatt et bedre eierforhold til prosjektet og de oppgaver det skulle løse.
2. Oppdatering av status er noe mangelfull i prosjektrapporten spesielt i forhold til kompetanse. SWOT-analyse er ikke foretatt. ROS-analysen dekker delvis opp en del av de mangler prosjektrapport har.
3. ROS-analyse er gjennomført. I tillegg foreligger det Brann- og ulykkesscenarioer for hver kommune.
4. Prosjektrapporten har vært inne på ”grensesnittet” opp mot andre enheter/virksomheter. Rapporten må tolkes dit hen at ”grensesnittene” er avklart.
5. Rapporten har utredet alternative organiseringer. Eventuell manglende kompetanse, utstyr, sambruk av slikt og vurdering av salg av tjenester er dårlig utredet. Utstyr er vurdert i ROS-analysen.

6. Prosjektet har kommet fram med et begrunnet forslag til organisering og evt. samlokalisering. Samordningsgevinsten framgår av rapporten og er korrigert/komplettert i etterkant.
7. Oppsett av budsjett i rapporten er svært mangelfullt. Begrunnet forslag til fordeling av kostnader mellom kommunene mangler.
8. Rapporten inneholder også svært lite mht. prioriterte utviklingsområder innen beredskap.
9. Rapporten har satt opp et investeringsbudsjett uten at dette er nærmere kommentert. En del av de poster som her er ført opp faller inn under driftsbudsjettet.

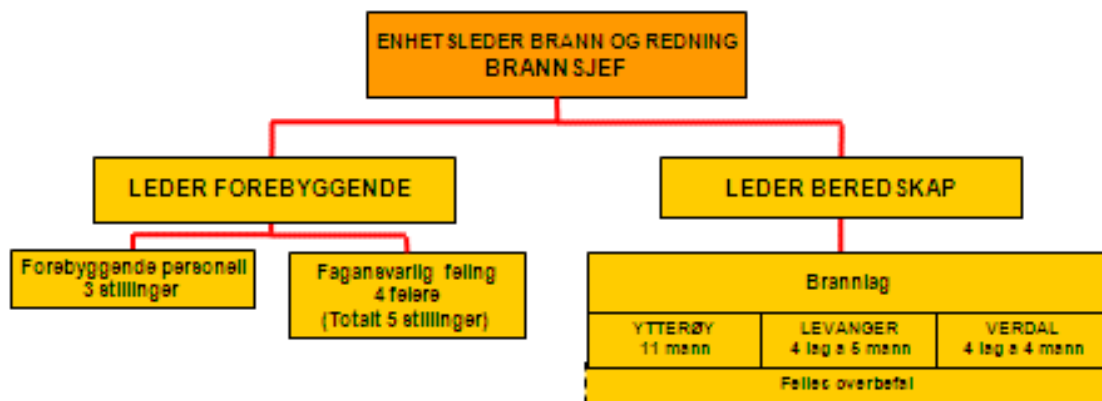
Til tross for de mangler rapporten har, har prosjektansvarlig valgt å godkjenne denne. Pga. av arbeidet med forskriften hastet det med å få noen signaler på hva et felles brann- og feiervesen kunne gi av gevinster.

ROS-analyse

Arbeidet med ROS-anaalysen/Analyse av brannrisiko og sårbarhet i Levanger kommune og Verdal kommune virker solid utført med klare anbefalinger. Administrasjonssjefen vil derfor foreslå at foreliggende ROS-analyse legges til grunn for dimensjoneringen av et felles brann- og feiervesen i samkommunen. En del av anbefalingene i ROS-analysen berører den enkelte kommune og må her følges opp.

FORSLAG TIL ORGANISERING

Administrasjonssjefen vil foreslå følgende ny organisering for Enheten Brann og redning:

Denne organiseringen er den samme som alternativ 2 i rapporten med unntak av at det ikke gjennomføres en 10 ukers vaktordning på Ytterøy. ROS-analysen har ikke et slikt krav. Administrasjonssjefen er oppmerksom på forholdene rundt sykehjemmet. Levanger kommune må se nærmere på disse forholdene som her er beskrevet og om nødvendig sette i gang tiltak.

Administrasjonssjefen finner heller ikke grunnlag for å innføre 5+1 (alternativ 1) på vaktlagene på Verdal slik prosjektgruppa foreslår. ROS-analysen anbefaler heller ikke en slik løsning.

Feriervesen

Selv om kostnadene til feiervesenet dekkes over selvkostkapitelet, må det settes samme krav til effektivisering av denne tjenesten som de andre tjenestene. ROS-analysen angir 5 feiere som tilfredsstillende ressurs for å dekke kravet om feiing og tilsyn.

Administrasjonssjefen kan heller ikke se at det er nødvendig med to avdelinger med bakgrunn i bl.a. lokalkunnskap. Med de utskiftninger som også skjer i en slik organisasjon kan ikke administrasjonssjefen se at dette forhold skal tillegges vesentlig vekt. Med de erfaringer vi har gjort mht. samlokalisering av andre enheter – bl.a. miljø og kompetanse, vil administrasjonssjefen også anbefale at en samlokalisering av feierne vurderes.

Administrasjonssjefen vil anbefale at feierne ledes av en Fagansvarlig feiing – fagansvar men ikke økonomi- og personalansvar. Dette ansvar tilligger leder forebyggende/brannsjef.

Prosjektrapporten anbefaler at det innføres behovsprøvd feiing i begge kommuner. Feie- og tilsynsgebyret er i dag svært forskjellig – kr. 532,- i Verdal kommune og kr. 363,- i Levanger kommune. Dette kan delvis skyldes at Verdal har et høyt gebyr for å dekke opp et underskudd på fond og at dette vil kunne reduseres, og at Levanger kommune pga. avgift tidligere år (bruk av fond) ble satt lavt og at kommunen nå ønsker en gradvis opptrapping i årene framover. Administrasjonssjefen vil derfor foreslå at det arbeides for et felles reglement for feiing og likt feie- og tilsynsgebyr.

Ansettelse

Ved tidligere ansettelse av enhetsledere i samkommunen, har alltid intern utlysning blitt benyttet. En fravikelse av dette ”prinsippet” bør derfor ha en viktig begrunnelse. Administrasjonssjefen finner det også merkelig at Fagforbundet og DELTA her ønsker å endre praksis ved ansettelse i slike stillinger ut fra de klare signaler som tidligere er gitt.

I dette tilfelle vil det bli overtallighet ved den nye organiseringen. Selv om vi har erfaringer fra at slike prosesser tidligere, og at disse ikke har medført oppsigelse men løst ved naturlig avgang og/eller omplassering, kan en slik situasjon skape problemer både for den enkelte arbeidstaker og organisasjonen. Ved eksterne utlysning og ansettelse, vil vi sannsynligvis stå ovenfor en enda større utfordring.

Ansettelsesprosedyrene må diskuteres med de ansattes organisasjoner og skje i et nært samarbeid med disse. Administrasjonssjefen vil sette i gang drøftinger med arbeidstakerorganisasjonen så snart de nødvendige vedtak er fattet. Det er viktig at arbeidet med å få på plass den nye organisasjonen kommer i gang og blir slutført så snart som mulig.

ØKONOMI

Fordeling av kostnader mellom kommunene

For de andre enhetene i samkommunen fordeles kostnadene iht. folketallet i de to kommunene – 57% Levanger og 43% Verdal. Pga. forskjellig krav til organisering og dimensjonering av kan administrasjonssjefen ikke se at dette prinsippet kan følges for denne enheten.

Det er særlig kostnadene for beredskapsenhetene som er svært forskjellige for de to kommunene og som gjør det vanskelig å innpasse disse i den ordinære fordelingsmodellen

Administrasjonssjefen vil foreslå at følgende prinsipper legges til grunn ved fordeling av utgifter og inntekter:

Ledelse

Stillingene her dimensjoneres etter innbyggerantall, jfr. beskrivelse av stillingene i nåsituasjonen. Administrasjonssjefen vil derfor foreslå at kostnadene fordeles iht. folketall (57% , 43%). Inntekter fordeles etter samme nøkkel.

Forebyggende

Stillingene her dimensjoneres etter innbyggerantall, jfr. beskrivelse av stillingene i nåsituasjonen. Administrasjonssjefen vil derfor foreslå at kostnadene fordeles iht. folketall (57% , 43%). Inntekter fordeles etter samme nøkkel.

Beredskap

Kostnadene her vil bli forskjellige grunnet vaktstørrelse. Levanger har her vaktlag 5+1 og Verdal 4+1. På dagtid benytter Levanger kasernert vaktstyrke. Ytterøy har egne deltidsstyrker. I tillegg har Levanger kasernert vaktstyrke. Det foreslås derfor at:

Beredskapsenheten blir organisert som to egne avdelinger med egne regnskap. Regnskapene inngår i ISK, men netto driftskostnader dekkes i sin helhet av morkommunene utenom ordinær fordelingsmodell.

Feiervesen

Hvis felles feie- og tilsynsgebyr ikke kan gjennomføres, vil antall innbyggere gjenspeile kostnadene på en tilfredsstillende måte. Administrasjonssjefen vil da foreslå at fordeling skjer etter folketallsnøkkelen (57%, 43%).

Øvrige driftsutgifter

Administrasjonssjefen vil foreslå at øvrige driftskostnader fordeles etter folketall (57%, 43%)

Besparelser

Nedenfor følger et regneark hvor dagens lønnsnivå og et antatt lønnsnivå mht. ny organisering er lagt inn.

	Nåstusjon				Felles brann- og feiervesen					
	Levanger		Verdal		Alternativ I			Alternativ II		
	% stilling	Kostnad	% stilling	Kostnad	% stilling	Kostnad	Endring	% stilling	Kostnad	Endring
Ledelse:										
Brannsjef	92 %	598 000	70 %	455 000	100 %	650 000	-403 000	100 %	650 000	-403 000
Leder forebyggende	92 %	526 240	30 %	195 000	100 %	572 000	-149 240	100 %	572 000	-149 240
			(brannsjef)							
Leder beredskap	92 %	514 280	70 %	318 500	100 %	559 000	-273 780	100 %	559 000	-273 780
Totalt		1 638 520		968 500		1 781 000	-826 020		1 781 000	-826 020
Forebyggende:										
Brannsjef	8 %	52 000	0 %	0						
Leder forebyggende	8 %	45 760	0 %	0						
Leder beredskap	8 %	44 720	30 %	136 500						
Branning./brannmester	100 %	494 000	100 %	455 000						
Forebyggende personell					300 %	1 560 000	332 020	300 %	1 560 000	332 020
Totalt	124 %	636 480	130 %	591 500	300 %	1 560 000	332 020	300 %	1 560 000	332 020
Feiing	3+2 lærling		2+1 lærling		5	Dekkes selvkostkap.		5	Dekkes selvkostkap.	
Beredskap:										
Endring deltid					5+1 Verdall	800 000	800 000			
Overbefalsvakt	4 pers.	1 040 000	4 pers.	980 000	4 pers.	1 040 000	-980 000	4 pers.	1 040 000	-980 000
Totalt		1 040 000		980 000		1 840 000	-180 000		1 040 000	-980 000
Total besparelse							-674 000			-1 474 000

De besparelser som her er vist, er beregnet ut fra nåværende organisering og de gjenstående alternative organiseringene. I regnearket er kostnadene hentet fra beløp innhentet av prosjektleder. Administrasjonssjefen har foretatt fordeling av stillingsandeler for *Nåstusjonen* bl.a. med bakgrunn opplysninger fra rapport og ROS-analyse. Prosjektleder har måttet anta lønnsnivå på stillingene i framtidig organisering – årslønn + 30 % administrasjonspåslag. I den nye organiseringen gir både felles ledelse og felles overbefalsvakt positivt bidrag. Forskriften tilsier imidlertid at vi er nødt til å styrke forebyggende arbeid i begge kommunene. For de to kommunene gir folketallet 3,27 stillinger + lederstilling forebyggende. Administrasjonssjef tror imidlertid at oppgavene ved bruk av det totale mannskapet som er tilgjengelig, skal kunne løses innenfor 3 stillinger og lederstilling forebyggende.

Hvis samkommunestyret gir sin tilslutning til prosjektgruppas alternativ – alternativ 1, vil Verdal måtte dekke en kostnad på ca. 800 000,- kr. som følge av en ekstra mann på vaktlagene.

Hvis foreslått fordeling av kostnader i dette saksframlegg følges, gir dette følgende ”besparelser” for den enkelte kommune:

"Besparelse" fordelt	Alternativ I		Alternativ II	
	Levanger	Verdal	Levanger	Verdal
Ledelse	-470 831	-355 189	-470 831	-355 189
Forebyggende	189 251	142 769	189 251	142 769
Berdeskap	-558 600	-421 400	-558 600	-421 400
		Ekstar 5+1 beslates Verdal		800 000
Total "besparelse"	-840 180	166 180	-840 180	-633 820

Alternativ II vil altså gi en besparelse på anslagsvis 840 000 kr. for Levanger kommune og 630 000 kr. for Verdal kommune i helårsvirkning. Den økonomiske gevinsten er da knyttet til reduksjon i felles stab og ved å utnytte felles overbefal i beredskapsenheten.

I det endelige budsjettet når organisering er gjennomført, de enkelte stillinger er besatt og nytt driftbudsjett (inkl. driftsinntekter) er lagt, vil fordelingen av "besparelser" på det totale budsjett kunne endres ut fra hvilket nivå som er lagt til grunn for den enkelte kommunes budsjetter for 2010. 2010 vil heller ikke gi full uttelling på ny organisering.

Budsjett

Med bakgrunn i foreslått organisering og gjennomgang av de 2 budsjetter vedtatt i kommunene, utarbeides et nytt revidert budsjett for enheten Brann og redning i samkommunen. I et revidert budsjett for 2010 vil det kun oppnås mindre effekt av den nye organiseringen og dimensjoneringen. Det må imidlertid være et mål at en kan ta ut full effekt av felles brann- og feiervesen i 2011.

Revidert budsjett med finansiering av enheten legges fram for samkommunestyret så snart som mulig.

NAVN PÅ ENHET

Rapporten påpeker at arbeids-/ansvarsområdet har endret seg fra hovedvekt på bygningsbranner over til stadig mer innsats ved andre ulykker – trafikkulykker, drukningsulykker, flom, jord- og steinras. Det foreslås derfor en endring til brann- og redningsvesen eller brann- og redningsetat. Administrasjonssjefen er enig i disse vurderingene og vil foreslå navnet *Brann og redning*.

UTTALELSER TIL PROSJEKTRAPPORT

Det meste av de uttalelser som fagforeningene har kommet med er ivare tatt i administrasjonssjefens forslag til løsninger. Administrasjonssjefen kommenterer derfor kun enkelte av de utfordringer/problemstillinger som reises i uttalelsene.

Høringsuttalelse fra Fagforbundet og DELTA på Levanger

Mye av uttalelsen berører arbeidet i prosjektgruppa og mangler i prosjektrapporten i forhold til mandat. Som det framgår av vurderingen rundt prosjektrapport i forhold til mandat, er administrasjonssjefen enig i mange av disse synspunktene. Administrasjonssjefen vil imidlertid sette et spørsmålstegn til fagforeningenes rolle i et slikt prosjekt. Fagforeningene ble gitt en sentral rolle både i prosjektgruppa og arbeidsgruppene. Som deltaker i en prosjektgruppe har den enkelte medlem et klart ansvar for både å bidra under møtene og hvis nødvendig mellom møtene for å bidra til at prosjektet svarer på det mandat prosjektet er gitt. Om det i dette tilfelle skyldes for dårlig prosess og/eller at prosjektgruppas medlemmer ikke har vært sitt ansvar bevisst, har administrasjonssjefen ikke grunnlag for å si noe om. Hovedansvaret ligger imidlertid hos prosjektleder også for at prosjektgruppa skal fungere sammen.

Stortingsmelding 35 er ikke vedtatt. Administrasjonssjefen kan derfor ikke legge avgjørende vekt på denne. Hvis framtidige lovendringer/forskriftsendringer får betydning, vil en måtte komme tilbake til dette.

Av mandatet framgår det klart at det skal legges fram et forslag ut fra en minimumsløsning mht. bemanning. Generelt har vi også et klart mål med samkommuneprosjektet at vi skal oppnå økonomisk gevinst. At økonomiske gevinster med et felles brann- og redningsvesen skal pløyes tilbake blir derfor helt feil. Dette innebærer også at administrasjonssjefen ikke vil anbefale foreslåtte løsning for Ytterøy.

Vedr. ekstern utlysning av brannsjefstillingen er dette kommentert tidligere.

Høringsuttalelse/kommentar fra Fagforbundet på Verdal

Mye av uttalelsen her omhandler et høringsnotat Fagforbundet på Levanger hadde i forbindelse med budsjett 2010 for Levanger kommune. Administrasjonssjefen regner med at det meste av disse forhold er løst/besvart i dette saksframlegget. Dette gjelder også punktet om fordeling av kostnadene mellom kommunene.